

STANDPLAATS PEKING

Rijk der Rochelaars

Met afgrijzen kijkt de ambtenaar in het gevolg van een Nederlandse minister naar de fluim die hem ternauwernood heeft gemist en op het trottoir is neer gespat. 'Raak je nou ooit gewend aan dat rochelen en spugen in China?', brengt hij lichtelijk panisch uit. Het is hartje winter in Peking, spuughoogseizoen en het spuugsel vliegt je bij wijze van spreken de hele dag om de oren. Wennen doet het niet, maar het rochelend ophalen van slijm klinkt wel zo vaak dat deze hoogst onsmakelijke gewoonte na verloop van tijd meestal niet meer erg opvalt.

Het luidruchtig legen van keel en longen in het openbaar is een onontkoombaar fenomeen in het 'Rijk der Rochelaars'. Zeker in de wintermaanden als er veel kolengruis in de lucht zit en iedereen hoest en proest, is het spugen een vast onderdeel van het dagelijks bestaan. Ik heb me dan ook maar eigen gemaakt met gespitste oren door de straten te gaan om een eventuele spuugaanval voor te kunnen blijven. Laatst op de fiets bleek dat niet helemaal afdoende. Uit het raampje van een passerende stadsbus belandde een dot slijm op de mouw van mijn jas. Bah! Het 'voelt' nog viezer dan vogelpoep.

Voor de Chinezen zelf is het spugen zo'n vanzelfsprekend onderdeel van hun leefpatroon dat ze er niet eens van opkijken, laat staan zich eraan ergeren. Het is een manier om het lichaam te ontdoen van onwelkome stoffen en wordt in de eeuwenoude traditionele geneeskunde al aanbevolen om de longen te reinigen. Om die reden mag je in dit land ook zonder schromen winden laten en boeren, zodat lichaamsgassen de spijsvertering niet kunnen ontregelen. Het komt er volgens deskundigen zo ongeveer op neer dat in de Chinese geneeskunde alles gezond wordt geacht dat wij westerlingen 'goed gedrag' vinden voor baby's.

Het stuitende gerochel is niet zomaar een aanwensel. Het heeft een duidelijk aanwijsbare oorzaak. Bijna iedereen die in Peking woont heeft permanent last van op zijn minst geïrriteerde luchtwegen en een verhoogde slijmproductie. Het is de prijs die je lichaam betaalt voor de zwaar vervuilde en extreem droge lucht. Zelfs de meeste reizigers ontkomen meestal niet aan een longinfectie en verlaten de hoofdstad na een paar dagen hoestend met een loopneus en keelpijn. De verschijnselen staan te boek als het zogenaamde 'China syndroom'. Het blijkt naast de slechte lucht namelijk ook te maken te hebben met de massa's mensen die in de steden op elkaars lip zitten en die een voortdurende besmetting van de medemensen waarborgen.

Een wetenschapper in Hongkong wijt het spugen dat in meer landen in Oost-Azië een gewoonte is, opmerkelijk genoeg niet aan de vuile lucht die wordt ingeademd maar aan het voedsel dat wordt genuttigd. Doctor Linda Khoo heeft onderzoek gedaan onder vijfhonderd vrouwen die niet roken. Zij acht bewezen dat onder meer vlees uit blik, zoute vis, ingelegde groentes, Spaanse pepers en oester- en garnalensaus de grote schuldigen zijn. Iemand die deze gerechten en sauzen geregeld eet, heeft anderhalf tot twee keer zoveel kans bronchitis te krijgen en spugen geldt als een klassiek symptoom van deze longziekte, zegt dr. Khoo.

Om een einde te maken aan het fluimen opgeven heeft de Chinese overheid in het midden van de jaren tachtig het spugen verboden. De kwispedoors die traditioneel overal te vinden waren, verdwenen uit beeld. Er werd een boete van een halve yuan oftewel een dubbeltje gesteld op elke overtreding van het verbod. De maatregel heeft weinig uitgehaald omdat de oorzaken van het probleem bleven bestaan. Eigenlijk is de situatie verergerd want bij gebrek aan spuugpotten dropt iedereen zijn spuug nu op de plaats waar hij staat of zit. En zo, komt het meer dan eens voor dat tijdens een maaltijd in een restaurant een Chinees zijn stoel een stukje naar achter schuift en na enig gerochel tussen zijn voeten spuugt. Nee, wennen doet het beslist niet.